N.ro 216
D. 11. Września.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1826.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Nadanie nowej Konstytucji w Krakowie 1818.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Chłodne iuż bywaią poranki, iednak po południu ciepło dochodzi do 18 stopni.

Dyarje które dręczyły bardzo wielu mieszkańców w stolicy tego lata, ustaią; troskliwość Lekarzy zrządziła, że mało kto w tak znacznej liczbie podlegaiących tej niebespiecznej chorobie, żyć przestał; iednak po wsiach gdzie iest trudniej zaradzić chorobie, nie mało ludzi zwłaszcza dzieci, z tejże choroby umarło.

Składam najczulsze podziękowanie nie znaiomej mi osobie płci żeńskiej, która iadąc ulicą i spostrzegłszy, że wypadła z moiej kieszeni *złota tabakierka*, zawołała na mnie i oddała. A. M.

Dwunaste wystawienie Opery *Wolny strzelec* w Teatrze Narod: było wczoraj zaszczycone znaczną liczbą Amatorów napełniaiących wszystkie miejsca. To dzieło za każdym razem podoba się coraz bardziej. — Mechanik *Hejnrich*, wczoraj w Sali Towarzystwa Dobroczynności okazuiący pierwszy raz swe doświadczenia w sposobie *Pinetego*, miał znaczną liczbę widzów, i uzyskał po kilkakroć oklaski. Tłumaczy się on w ięzykach *francuzkim*, *niemieckim* i dosyć zrozumiale w *polskim*. — Dziś w tejże sali inny Mechanik, to iest P. *Prynczype* okazywać będzie takiegoż rodzaiu doświadczenia; wielu iest ciekawych komu pierwszeństwo zręczności przyznanem zostanie.

Spiewacy *Herż*, *Huber* i *Alexander Wotke* przybyli do *Warszawy*, dadzą się pierwszy raz słyszeć w przyszłą Srodę w Sali Redutowej. Będzie to wokalna, wieczorna zabawa. Ci spiewacy okazuią swój talent bez towarzyszenia orkiestry, czasem tylko z gitarą. Dzienniki zagraniczne (które mamy przed sobą) świadczą, że ci artyści odbierali zasłużone pochwały.

Podpisana ma zaszczyt zawiadomić Szanowną Publi: iż w przyszłą Srodę to iest: dnia 13 b. m. dane będzie wcale nowe wielkie Pantomiczne wystawienie, pod tytułem *Dzicy na wyspie Otahity*. Szczegóły widowiska tego, afisze dzienne bliżej wyiaśnią. *Zofja Stefani.*

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z Anglji.

Gazeta *The british Press*, donosi o Pułkowniku *Gordon*, następuiącą wiadomość: Według najnowszych listów prywatnych z *Napoli di Romanja* czyniono tam śpieszne przygotowania, dla dania dzielnego odporu, połączonym nieprzyiaciołom narodu Greckiego. Te przygotowania zostały powiększej części przez P. *Gordon* rozporządzone, który teraz ma wielkie znaczenie w Grecji, należąc zawsze do tych którzy bez chytrości stali się użytecznemi dla sprawy Greków, niemniej przez szlachetny zamiar, innych zachęcili do naśladowania ich czynów. P. *Gordon* mieszkał w swoich dobrach w *Szkocji*, gdy go doszła pierwsza wiadomość o powstaniu Greków; zapalony chęcią walczenia za sprawę tego narodu, nie namyślał się długo, opuścił przepyszne siedlisko, rozłączaiąc się ozięble z wszel-

ziemi dostatkami iakie posiadał w swoich znacznych dobrach, śpieszył nieuważaiąc na wszelkie niebezpieczeństwa o których był przekonanym. Przybył przeto do Grecji dla ofiarowania temu narodowi, nie tylko swoich znakomitych woyskowych zdatności, ale nadto i swego znacznego maiątku. P. *Gordon* był iuż obeznany z Grecją, mieszkaiąc dawniej przez długi czas między Grekami i Turkami, w tym kraiu, przezco poznał dokładnie stosunki i charaktery mieszkańców obu narodów. Gdy on w mie: Lutym r.b. układał się w *Londynie* względem powrotu swego do Grecji, postanowiono, aby pod iego i Pułkownika *Fabwjego* dowództwem wystawiono 12,000 regularnego wojska Greckiego, lecz ten plan w czasie iego powrotu do *Napoli di Romanja* nie przyszedł do skutku, gdyż koszta organizacji były nadzwyczajne, a fundusze które rząd Grecki odebrał z Anglji, iuż wydano na inne potrzeby kraiu, przeto tylko 2000 regularnego wojska wystawiono, które iak wiadomo pod dowództwem Pułkownika *Fabwje* zostaie. P. *Gordon* trudni się teraz szczególnie wystawieniem korpusu milicji, składaiącego się z 6,000 ludzi, których ma być dowodzącym Jenerałem (stopień który iuż dawniej był uzyskał.) Ci dwaj europejscy dowódcy są w porozumieniu z dowódcami Greckiemi, iednak nie pod ich rozkazami. Pani *Gordon* towarzyszyła swemu małżonkowi aż do *Zante*, gdzie z niemałą obawą musi być świadkiem niebezpieczeństw męża swoiego, do którego iest niezmiernie przywiązaną. — Następuiące zdarzenie dowodzi, pomiędzy wielu innemi, iak w haniebnym sposobie narażaią na niebezpieczeństwo w *Londynie* życie ludzkie fakrykacją mąki. Niedawno zaledwie się nie struła rodzina złotnika *Dik*, iedząc pasztet zrobiony z pszennej mąki. Pozostało ieszcze trochę mąki, w której okazały się, przy iej rozbiorze, następuiące szkodliwe zdrowiu mieszaniny; ćwierć funta gliny białej, i surowej grochowej mąki pomieszanej z różnym pyłem. Ta szkodliwa mieszanina była sprzedaną za pszenną mąkę przez nieiakiego korcarza *Turner*. — W *Londynie* sławniejsi nauczyciele rysunków, muzyki i języków, teraz za godzinę lekcji biorą po 5 funtów szter: to iest: 200 zł: pol.) — Eleganci *Londyńscy* teraz co 2 tygodnie zmieniaią mody, to iest: formę kapeluszy, kroj sukni, iej kolor, a nawet chód, wyrazy przy powitaniu i t. p. *Foxal* tego lata bywał zawsze napełniony elegantami i elegantkami; fajerwerki w tym ogrodzie dawane, doszły do najwyższego stopnia doskonałości. Jeden z Lordów zamiast uczęszczania na Foxal, pieniądze na to przeznaczone oddał na wsparcie umieraiących z głodu *Irlandczyków*.

z Francji.

Wiadomości z *Stambułu* ciągle są okropne; ieszcze krew broczy mury tej stolicy. Reformy i wprowadzenie cywilizacji między Turkami, wiele ich umniejszy. Spodziewać się należy że wkrótce bardzo ważne nastąpią wypadki, gdyż *Grecy* i ich przyiaciele zamyślaią wszelkiemi siłami o nowych walkach. — Niedawno skazano nieiakiego *Duboc* z *Darnetal* we *Francji*, na śmierć za popełnioną przed 9 laty zbrodnią. „Moi Panowie, zawołał skazany, mam honor podziękować wam; bardzo rad wam iestem obowiązany!“ — Powiadaią że okręgu *Kambre*, za iednozgodnem 8 członków zezwoleniem, oświadczyła rządowi życzenie, aby obieg książek powstaiących przeciwko religji, tronom i obyczaiom, był wstrzymany przez użycie spiesznych i surowych środków. — 14sto letnia dziewczyna *Anna Survelé*, chciała, dla osobistych widoków, utopić swoiego 4ro letniego brata i 5cio letnią siostrę; została za to skazana, ze względu na iej nieletność, tyl-

kona półtoraroczne więzienie. Zaledwie można uwierzyć, że ten mały potwor, gdy mu wyrok przeczytano, miotał obelgi przeciwko sędziom i świadkom, grożąc im pięściami.

z Hiszpanji.

Potwierdza się wiadomość iż Król zezwolił na prozbę Xcia *Infantado*, o uwolnienie go od urzędu który dotąd piastował. Jnna wiadomość z *Madrytu* donosi iż ten Xże po przyięciu iego prozby o uwolnieniu od służby, okazał się publicznie w stolicy. Jest on bardzo maiętnym, posiada wiele wiadomości, ma serce dobre, umysł wspaniały, iest dobroczynny i przystępny, nielubiąc iednak próżnej okazałości. Xże *Jnfantado* iak wiadomo, niedawno przyiął Króla swoim kosztem w *Gudalaxara*, pożyczał mu znaczne summy bez wynagrodzenia i dawał zawsze dowody szlachetnej bezinteresowności; był on także wielbiony przez roialistów, Jnfantów i Duchowieństwo, opierał się z całą siłą przeciw uciemiężeniom i zdzierstwu w kraiu, przezco znalazł nieprzyiacioł. Utrzymuią iż urząd Xcia *Infantado*, dany będzie Xciu *San Karlos* (który niedawno przeieżdzał przez *Warszawę* z *Petersburga*.)

z Niemiec.

Donoszą z *Munich* iż nazaiutrz po imieninach Króla *Bawarskiego* to iest d. 26 z. m. o godzinie 5 po południu, Królowa *Bawarska* w zamku letnim szczęśliwie powiła Królewnę. Odgłos wszystkich dzwonów stolicy i huk armat zapowiedziały tamecznym mieszkańcom to szczęśliwe zdarzenie. D. 27 z. m. odebrała nowo narodzona Królewna tymczasowy Chrzest Sty, który się odbył w narożnym salonie apartamentów Królowej. Król *Bawarski*, Królewicz następca tronu, i inni Xiętai Xczki domu Królewskiego znajdowali się przy tym świętym obrzędzie. X. *Braun* zasłużony Dziekan przy Dworze Królewskim, dopełnił obrzędu Chrztu, na którym nowo narodzona Królewna otrzymała imie *Alexandra*. Swietny obrzęd Chrztu odbędzie się z wszelką uroczystością gdy Królestwo Jchmość wraz z całą rodziną wrócą do stolicy. Tegoż dnia wieczorem odbierał Król szczere życzenia wszystkich władz cywilnych i wojskowych.—Krawiec męzki nazwiskiem *Nidergeses* z *Ausburga*, wynalazł sposób robienia sukien bez szwu. Mocą rozkazu Królewskiego udał się ten Krawiec do *Munich*, gdzie przed kommisją administracyjną, złoży publicznie próbę swojej sztuki.

Z Petersburga.

Ukaz do Najwyższego Sądu karnego.

Przejrzawszy raport o zbrodniarzach stanu podany nam przez Najwyższy sąd karny, znajduiemy, że wyrok tegoż sądu odpowiada zupełnie istocie dzieła i mocy praw. Ale pragnąc, ile być może, tę moc praw i obowiązek sprawiedliwości z uczuciami miłosierdzia pogodzić, miło nam iest, kary tych winowajców, zmiękczyć przez następuiące ograniczenia: I. Zbrodniarzy pierwszego rzędu, w Najwyższym sądzie karnym na śmierć skazanych a mianowicie: Pułkownika Xięcia *Trubeckiego*, Porucznika Xcia *Obolińskiego*, Podporucznika *Borisowa* 2, dymissjonowanego Porucznika *Borisowa* 1, Podporucznika *Gorbaczewskiego*, Maiora *Spiridowa*, Kapitana 2 klassy Xcia *Barjatyńskiego*, Kapitana *Jakubowicza*, dymissjonowanego Podpułkownika *Poggio*, Pułkownika *Artamona Murawiewa*, Chorążego *Wadkowskiego*, Chorążego *Beczasnowa*, dymissjonowanego Pułkownika *Dawidowa*, *Juszniewskiego* 4 klassy, Podporucznika *Andrzeiewicza* 2, kollegjalnego assessora *Puszczina*, Podporucznika *Pestowa*, Porucznika okrętowego *Arbuzowa* Porucznika okretowego *Zawaliszyna*, Pułkownika *Powało Szwejkowskiego*, Porucznika *Panowa* 2, Porucznika *Sutgowa*. Kapitana 2 klassy Xcia *Szczepina Rostowskiego*, Miczmana *Diwowa*, i rzeczywistego radcę stanu *Turgeniewa*, daruiąc ich życiem, po degradacji i odebraniu szlachectwa, posłać do ciężkich robot na całe życie. II. Następuiących zaś tegoż pierwszego rzędu zbrodniarzy, na tęż karę śmierci przez Sąd najwyższy skazanych, po degradacji i odebraniu szlachectwa, posłać do ciężkich robot na lat 20, a potem do osad, mianowicie: 1) dymissjonowanego Pułkownika Macieia *Murawiewa-Apostoła*, ze względu na iego żal zupełny i szczery; 2)

Kollegjalnego assessora *Küchelbeckera*, za wstawieniem się J.C.M. Wielkiego Xięcia MICHAŁA; 3) Kapitana 2 klassy Alexandra *Bestużewa*, który osobiście stanął przede mną ofiaruiąc swoię zbrodniczą głowę; Kapitana Nikitę *Murawiewa*, bacząc na iego zupełną otwartość i szczere zeznanie; 5) Jenerała Maiora Xcia *Wołkońskiego*, przez wzgląd na iego żal głęboki; 6) dymissjonowanego Kapitana *Jakuszkina*, podobnież ze względu iego głębokiego żalu. III. Zbrodniarzy drugiego rzędu skazanych przez Sąd najwyższy na śmierć polityczną, przez położenie głowy na stoku rusztowania, a potem oddanie do ciężkich robot na całe życie, to iest: Kapitana Porucznika *Bestużewa* 1, i Kapitana 2 klassy Michała *Bestużewa*, po degradacji i odebraniu szlachectwa, wysłać bez powrotu do robot ciężkich; Kapitana zaś *Tiutczewa*, Porucznika *Gromnickiego*, Chorążego *Kirieiewa*, Porucznika *Kriukowa* 2go, Podpułkownika *Łunina*, Chorążego *Swistunowa*, Porucznika *Kriukowa* 1go, Porucznika *Basargina*, Pułkownika *Mitkowa*, Porucznika *Annenkowa*, pułkowego lekarza *Wolfa*; Kapitana *Jwaszewa*, Podporucznika *Frołowa* 2go, i Kapitana *Torsona*, po degradacji i odebraniu szlachectwa, do robot ciężkich na lat 20, a potem osad; dymissjonowanego Pułkownika *Norowa*, po degradacji i odebraniu szlachectwa, do robot ciężkich na lat 15, a następnie do osad. IV. Zbrodniarzy rzędu trzeciego, skazanych przez Sąd najwyższy do ciężkich robot na całe życie, to iest; dymissjonowanego Podpułkownika Barona *Steinheila* i Podpułkownika *Batenkowa*, po degradacji i odebraniu szlachectwa, posłać do ciężkich robot na lat 20, potem zaś do osad. V. Zbrodniarzy czwartego rzędu, w Najwyższym sądzie karnym skazanych do ciężkich robot przez lat 15, a potem do osad, mianowicie: Kapitana 2giej klassy *Muchanowa*, dymissjonowanych Jenerała Maiora *von Viesen* i Kapitana 2giej klassy *Poggio*, Podpułkownika *Falenberga*, *Jwanowa* 1 klassy, Podporucznika *Mozgana*, Kapitana 2 klassy *Korniłowicza*, Maiora *Lorera*, Pułkownika *Awramowa*, Porucznika *Bobriszczewa - Puszkina* 2go, Chorążego *Szimkowa*, Chorążego Alexanda *Murawiewa*, Miczmana *Bielaiewa* 1go, Miczmana *Bielaiewa* 2go, Pułkownika *Naryszkina* 2go i Chorążego Xcia *Odoiewskiego*, po degradacji i odebraniu szlachectwa, do ciężkich robot na lat 12, potem do osad. — (*Dalszy ciąg nastąpi.*)

DONIESIENIA.

Zpowodu że wiele Osob nie właściwie adresuie się do mnie do Warszawy, uznałem za potrzebne oznajmić: iż po otrzymaniu od ś: p: J:O: Namieśtnika Królewskiego Patentu na Jeometrę wcałem Królestwie Polskiem opuściwszy przed kilką miesiącami Stolicę, znajduie się ciągle w Woiewodzt: Kaliskiem, i stałe moie zamieszkanie iest w Kwiatkowicach Obwodzie Sieradzkim — Jan Niepomucen *Polkoski* Jeometra.

Fortepjan mahoniowy w formie biórka, iest do sprzedania w Cukierni Leśla przy ulicy Miodowej.

Osoba posiadaiąca ięzyki francuzki, niemiecki, łaciński i polski, niemniej iest wstanie dać lekcje na fortepjanie, rysunki i inne klassyczne nauki; życzy na Guwernera umieścić się. Dowiedzieć się można u JP. Rychtera pod Nr 514 przy ulicy Dunaj w officynie na 1m piętrze.

Przy konsystuiącym w Słucku Pułku Ułańskim, potrzebny iest Kapelmajster. Bliższą wiadomość o warunkach powziąść można u W. Pułkownika Barona Frank przy ulicy Nowy świat pod Nr 1260.

Do Składu Rossyjskiego w domu Petyskusa, nadszedł świeży transport Herbaty różnej z kwiatem, Lukrecji w drzewie, Swiec woskowych, Figi tureckie, Konfitury w syropie i Bile do billardu.

W handlu Jana Köhlera przy ulicy Miodowej pod kolumnami Nr 497 znajduie się prawdziwy *Balsam de Mekka*, ten sam który się dawniej w handlu Wgo Józefa Paschalisa w oryginalnych flaszkach ołowianych iakie directe z Konstantynopola przychodzą, takowy może być i na łuty sprzedany; tudzież *Woda siarczana* zFrancji, na trąd i wyrzuty powszechnie doświadczona, iako też *Grzebienie Szylkretowe* w najlepszym gatunku i guście. Oraz ma honor oświadczyć, iż maiąc zamiar z handlu swego się wyprzedać, ceny znacznie zniżone zapewnia.

Życzący zbyć Certyfikaty Kommissji Centralnej Likwidacyjnej; raczy się udać do stancji pod Nr 4, w domu Zaiezdnym Kielca przy ulicy Królewskiej na przeciw Rajtszuli.

W Pałacu przy ulicy Krak: Przed: Nr 415 na przeciwko Pałacu Namiestnikowskiego, w Pawilonie na 1 piętrze, 5 Pokoi z Kuchnią, Stajnią lub bez stajni od Sgo Michała r.b do wynaięcia; również Pokój z Gabinetem z Przedpokoiem na 2 piętrze od ulicy, dla Kawalera do naięcia.

Do Handlu Jozefa Zeltt pod Filarami przy ulicy Miodowej, nadszedł transport Pończoch bawełnianych Damskich zagranicznych i Płócienek w kratki w nowym guście, które za umiarkowaną cenę sprzedaie.

Teatr. Jutro Tra: *Cyd* i Kom: Opera *Trzy Upiory*